

ALGEMENE BESCHOUWINGEN VAN DE 50PLUS-FRACTIE OVER DE KADERNOTA 2019-2028

De Kadernota 2019-2028 is de vierde en laatste Kadernota in de huidige bestuursperiode. Ook met deze Kadernota wordt uitwerking gegeven aan de uitgangspunten, zoals de coalitie die in 2015 in her Bestuursakkoord "Onze Koers" heeft geformuleerd. Daarbij gaat het om een optimale uitvoering, tegen zo laag mogelijke kosten en lasten, van de wettelijke waterschapstaken in verband met veiligheid, waterkwaliteit en watersysteembeheer. Naar het oordeel van 50PLUS is het voor 2019 uitgezette beleid in overeenstemming met de gemaakte afspraken, met name ook die met betrekking tot het duurzaam financieel beleid. 50PLUS hoopt op voortzetting van die werkwijze na de waterschapsverkiezingen op 20 maart 2019. De doorkijk voor de komende 10 jaar geeft aan, dat dit ook mogelijk is. Een goed evenwicht tussen taken, schulden en tarieven is in het belang van burgers, bedrijven en boeren. Bij een dergelijk financieel beleid wordt voortdurend gezocht naar mogelijkheden om de groei van schulden en rentelast te beperken. Dat is een werkwijze, waarbij ook de ruimte wordt gevonden om in te spelen op actuele ontwikkelingen, zoals de gevolgen van de klimaatverandering, zonder dat dit onmiddellijk tot hogere lasten zou moeten leiden. Een zelfde beleid zou naar de mening van 50PLUS ook komende jaren moeten kunnen worden voortgezet. De toekomstige politieke verhoudingen zijn echter niet te voorspellen.

Ook komend begrotingsjaar kunnen de financiële gevolgen van noodzakelijke maatregelen worden opgevangen binnen de beschikbare ruimte en zonder verhoging van de tarieven. Toch roepen ontwikkelingen als de klimaatverandering de vraag op of op langere termijn aan lastenverhoging kan worden ontkomen. Een alternatief voor hogere lasten zou dan mogelijk gevonden kunnen worden door herschikking van prioriteiten. Voor 50PLUS zou dat kunnen betekenen, dat het ambitieniveau op bijvoorbeeld natuurbeheer moet worden verlaagd. Natuur is immers geen kerntaak. De toenemende wateroverlast als gevolg van klimaatverandering vereist extra inspanningen van het waterschap om de risico's zo goed mogelijk te beheersen. Veiligheid gaat altijd voor andere taken. De benodigde financiële ruimte kan nu nog gevonden worden binnen het huidige investeringsprogramma. Is dat echter op langere termijn ook nog mogelijk? Datzelfde geldt voor extra maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren en effectief aan de KRW-richtlijnen te voldoen. Ook daarvoor zijn de benodigde middelen gereserveerd. Zijn die voldoende om binnen de gestelde termijn de doelen te halen? Waterkwaliteit is wel een kerntaak, maar misschien is temporisering geboden.

Naar het oordeel van 50PLUS biedt de Kadernota op dit moment voldoende ruimte om op evenwichtige wijze te werken aan klimaatadaptatie, verbetering van de waterkwaliteit en verduurzaming van de organisatie. Zo draagt Brabantse Delta bij aan de ontwikkeling van een duurzaam Nederland, zonder dat gekozen moet worden voor een hogere groei van de lasten dan is afgesproken.

Naast een gematigde lastenontwikkeling blijft een rechtvaardige verdeling van de lasten over inwoners en de overige categorieën doelstelling van 50PLUS. De waterschapsbelastingen worden momenteel te veel bij de ingezetenen neergelegd en te weinig bij de andere partijen (bedrijven, ongebouwd en natuur). Het principe van "wie het meest van de inzet van het waterschap profiteert draagt ook de hoogste lasten" ofwel het profijtbeginsel is de keuze van 50PLUS voor de komende herziening van het belastingstelsel.

Het recente voorstel van de Unie van Waterschappen over de aanpassing van het belastingstelsel overstijgt deze kadernotabehandeling. Bij het volgend jaar te schrijven nieuwe Bestuursakkoord zal een en ander mogelijk een grote rol gaan spelen. Het consequenter toepassen van het profijtbeginsel voor de watersysteemheffing is een welkom advies. Datzelfde geldt voor de berekening van de zuiveringsheffing op basis van de verbruikte hoeveelheid water. Het is vooral positief, dat de voorstellen ruimte geven aan de waterschappen om meer rekening te kunnen houden met specifieke gebiedskenmerken en de eigen ambities van elk waterschap.

Naar de mening van 50PLUS zal het waterschap als de overheid met belangrijke taken ten opzichte van de klimaatopgave komende jaren aan betekenis winnen. De Kadernota spreekt terecht van het waterschap als verbindende en versterkende overheid in de eigen regio. Brabantse Delta ondersteunt de afzonderlijke gemeenten in hun klimaatopgave en is daarmee de overheid die ervoor in moet staan dat daardoor een regionale meerwaarde wordt bereikt. De betekenis van een waterschapsbestuur met de gebiedsomvang van Brabantse Delta wordt met die ontwikkeling overtuigend aangetoond. De klimaatadaptatie vereist een samenwerking van

inwoners, bedrijven en organisaties op overzichtelijke schaal. Dit is bij de huidige omvang van de Brabantse waterschappen beter mogelijk dan bij een organisatie die op provinciale schaal zou moeten werken.

Daarom zal de 50PLUS-fractie in Brabantse Delta zich verzetten tegen de zo nu en dan opduikende plannen om de drie Brabantse waterschappen te fuseren. Dat zou ten koste gaan van de effectiviteit en het democratisch gehalte van het waterschapsbestuur.

50PLUS-fractie

Joep Taks
John Voets